

Független Magyarország

Egy szám
30
korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefonszám: 164.

Felolvasó szerkesztő:
FODOR KÁROLY
Helyettes szerkesztő:
JEGESS JÓZSEF

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre — 1600 K
Vidékre negyedévre — 1800 K

Egy szám
30
korona

Kábiz

rövidítése a közigazgatási bizottságnak. Ebben a bizottságban a város polgárainak fontos ügyeit intézték. Itt referálják el a közigazgatás minden ágának minden momentumait, itt intézik el az egyes polgár apellációját. Rendkívül fontos szerve a közigazgatási bizottság a város közigazgatásának. Fontos, hogy minél szélesebb nyilvánosság tudja, mi történt a közigazgatási bizottság ülésén. Modern, a korszellemet megértő közigazgatás tisztában van ezzel, hogy a sajtó útján kell a közönséget informálni az egyes közigazgatási eseményekről, úgy a közigazgatási bizottság üléséről is. Míg más városokban megtörténik az, hogy az újságokat meghívják a fontosabb bizottságok üléseire is, addig mináunk a sajtó képviselőinek a legfontosabb dolgokat, a közigazgatási bizottsági ülést és a törvényhatósági közgyűlést is csak ki kell szaglászni, csak véletlenül lehet megtudni, hogy mikor tart a közigazgatási bizottság ülést, akkor a közönség is kap információt az ott törtétekről. Mi ezen az uton apellálunk városunk vezetőségéhez, nem a mi, hanem a nagyközönség érdekében, hogy a nyilvános ülésekre, közigazgatási bizottsági, törvényhatósági bizottsági és egyes szakbizottsági ülésekre a sajtót meghívják. Elvégre joga van a közönségnek tudni, hogy az ő dolgában mikor és mi történik. Nem kegyet kérünk, mert hiszen Baján kívüli talán nincsen még egy város az országban, ahol annyira negligálják a sajtót, mint éppen Baján. Azt kérjük, tegyék a közönségnek lehetővé, hogy a közigazgatás eseményeiről tudomást szerezhessen. Ez pedig csak úgy történhet meg, ha az újságok képviselőit ezekre az ülésekre meghívják.

Bethlen Párisban.

Párisból jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnök Kállay Tibor magyar pénzügyminiszter társaságában kedden reggel megérkezett a francia fővárosba.

Magyarország bizonyos szentimentális rokonszenvet élvez Franciaországban és Angliában.

Belgrádból jelentik: Egyes érzelmekek fogadták általában a jugoszláv körök azt a hírt, hogy a magyar miniszterelnök nem megy Belgrádba barátságot kérni, hanem Párisba utazik, ahol fogadásának sikere bizonyos. A kormányhoz közel álló „Tribuna” hosszú cikket közöl erről vezércikkben és azt állapítja meg, hogy gróf Bethlen megváltoztatta véleményét a szomszédviszony kimélyítésének kérdésében,

amit Párisban hon rának is, sőt maga a jóvátételi bizottság is meghallgatja előterjesztését. „Magyarország Franciaországban és Angliában bizonyos szentimentális rokonszenvet élvez — írja epésen a Tribuna — és ha a magas szövetségesek Magyarország iránt megnyilvánuló hajlandósága kiszélesedik, akkor a mi legnagyobb érdekeink szenvednek helyrehozhatatlan sérelmet”.

Fiume sorsa.

Londonból jelentik, hogy a Times legújabb száma kimerítően foglalkozik a fiumei problémával.

— A nehézségek — úgy mond az angol lap — abban állanak, hogy eddig sem Olaszország, sem Jugoszlávia nem mondott le Fiuméről komolyan. Az a megegyezés, amelynek alapján d'Anunzio elhagyta Fiumét, visszaadta ugyan a városnak ugynevezett szabadságát, de ez a szabadság mindössze abban

áll, hogy a város szabadon pusztulhat és halhat meg. Fiume sohasem lehet többé az a fontos kikötő, amely a magyar uralom alatt volt, amikor a magyar külkereskedelem egyetlen tengeri útját jelentette. Erdély áruja ma Galacba, vagy Konstantinápolyba mennek. Hiábavaló arról vitatkozni, hogy Fiume Olaszországhoz, vagy Jugoszláviához tartozék-e. Tulajdonképpen egyik államhoz sem tartozhat.

Nagy föderatív balkáni parasztköztársaságot akar Sztambulinszkij.

Szótából jelentik: A most lezajlott bolgár választások Sztambulinszkij miniszterelnök parasztpártjának abszolút győzelmével végződtek. Olyan többsége van a bolgár kormánynak, amelyenél egy európai parlament uralmipártja sem rendelkezik. Sztambulinszkij hatalma te

hát megingathatatlan. Ezt a politikai biztonságot használja ki arra, hogy Jugoszlávia, Románia és Görögország délszláv lakótöbbséggel bíró területein learasson azokat a sikereket, hogy megalakítsa pucesszerűen a föderatív délszláv parasztköztársaságot.

Magyar tudós Londonban.

London. Nopcsa Ferenc báró magyar tudós, a magyar tudományos akadémia tagja a londoni zoológiai társaságban érdekes előadást tartott a madarak repüléséről. Az előadást nagy tetszéssel fogadták a tudósok. Este bannetett rendeztek tiszteletére.

Halálra ítélt kém.

Budapest. A budapesti m. kir. honvéd törvényszék Shullai Schuller Ferenc polgári egyént május 1-én megtartott tárgyaláson kémkedés miatt kötél általi halálra ítélte.

A magyar nők ajándéka.

London. Szapáry gróf londoni magyar követ a magyar nők nevében lady Elizabethnek, a Jorki herceg feleségének egy gyönyörű magyarosan hímzett ruhát adott át. A hercegnő meleg szavakkal mondott köszönetet a meglepetésért.

A német pártok vezérei a kancellár előtt.

Berlin. Cuno birodalmi kancellár tegnap délelőtt fogadta a pártok vezéreit. A végleges jegyzéket ma nyújtották át a kormánynak.

Massaryk feleségét féloldali szélhűtés érte.

Prága. Massaryk köztársasági elnök feleségének, aki érelmeszesedésben szenved — az elmúlt éjjel beszéd-szerve és jobboldala megbénult.

Megkezdtek a cseh határincidens vizsgálatát.

A magyar-cseh határincidens ügyében a két kormány kiküldötteti vasárnap 12 órakor megkezdtek a hivatalos vizsgálatot.

Hosszu szünet.

— Fővárosi tudósítókól. —

A parlament kapai becsületük, a képviselők elcsúsztak és a kormány nagy, a nemzet élése nagy hatása bírő munkások fogott. A parlament kapai becsületük és a nemzetgyűlés tagjai lassan legálommal figyelik a kormány minden lépését főtől gondolat kísérik a miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek külföldi utján minden lépését. Ez a szünet nem olyan kőrdemények között kezdődött, mint egyéb események. Május 1-én a kormányzat a pártok, az ellenzék fejeit is összehívta a nemzetgyűlés meggyűlésére a kormány ellen.

Ma változott a helyzet. A szünet előtti utolsó újság érdekes ománssal kezdődött. Mészó Zoltán az idényvagyományba bejegyzett egy olyan hadivagy, amely asszonyok a család jobból a kősdőre keresztelt egész a tegnapelőtti baloldali. Perese, mindenütt más hangok, ton vártak. Nemesesen Mészó Zoltán a nemzeti elvárás egy hitésére volt a divány. A faj, védelmiük megőrzésére rossz néven vették Mészó lépését viszont a túlsó oldalon sem honcálták eléggé.

A parlament szünet megkezdődött és a kormányzat megkezdődött a kormány nagy munka az ország helyzetének javítása érdekében és a legérdekeltebbek ellenében, a családok által is rokonszenvesen kíséri Beihlen István grófot és Kállay pénzügyminisztert külföldi utján.

— Megtértekünk egy liberális képviselő, hogy az a véleménye a miniszterelnök és a pénzügyminiszter pártjai és londoni utjáról. Információnk ezeket felelte:

— A miniszterelnök és a pénzügyminiszter külföldi utján az az ország a legjobb reményekkel tekintet. Mindenképpen meg van győződve arról, hogy a miniszterek értékes eredményekkel térnek haza. A külső jelek azt mutatják, hogy a bizonyos ellenséges oldalról jövő gúncvetések nem lesznek képesek nekik ártani. Az ellenzék azonban tisztában van ezzel, hogy a kormány csak egy tud igazi és értékes eredményt elérni, ha a nemzet egy emberként a kormány mögé áll ebben a kérdésben. Az ellenzék ezért mind az akciók szüneteltet most, hogy a kormány külföldi akciója megkezdte a kívánt sikert. A kormány egy ment ujára, hogy hárításra pajusszal, vagy pajusszal tételték.

Minden jel arra vall, hogy Beihlen és Kállay pajusszal, győzedelmesen tér haza.

Felváltották a lakáshivatal vezetőjét.

Lakbérügyekben nem szolgál felvilágosítással a lakáshivatal.

A bási lakáshivatal vezetőjét, Evva Aladár rendőrfogalmazót, aki még Bébi Gyula rendőrfogalmazótól vette át a bási lakáshivatal vezetését — május 1-én kezdődőleg felváltották. A lakáshivatal vezetését Veresnyei Jenő dr. rendőrfogalmazó vette át, míg Evva Aladár Veresnyei hivatalát fogja vezetni.

A változással kapcsolatban a lakáshivatal új vezetője annak közlésére kérés felkapta, hogy lakbérrel, bér megállapítás, felmondás dolgában segíti a lakáshivatalhoz fordulókat, mert ezek az ügyek nem tartoznak a lakáshivatal hatáskörébe. Minden fenn kérdés a bír.

Járásbíróság elő teret és a lakáshivatal még felvilágosítást nem adhat ilyen dolgokban.

A legutóbbi napokban az új lakbérrendelet alapán beállott viták kérdések egész összegével kerestek fel a lakáshivatalt. A közönség teljesen tájékozatlan volt ezen a tere, viszont a lakáshivatalnak nem áll módjában a közönség felvilágosítását megadni külön-külön megadói. Eppen ezért hívja fel most a lakáshivatal új vezetőjét arra, hogy a fenn álló ügyeket egyenesen a járásbírósághoz forduljon mindenképpen.

A város közegészségügye.

Sok a tüdővész. Piszkosak az uccák. Rendezetlenek a terek.

A közegészségügyi bizottság hétfői ülésén a város havi tisztség, amelyet dr. Burik Andor orvos főorvos a közegészségügyi alpolgármester az elbíralt jelentette. A jelentés az alábbiakat tartalmazta: A városban a tüdővész száma 58, amelyből 19 tüdőgyulladásban szenvedett el. Fertőző megbetegedések száma 2, roscó 6, torok- és 4 kanyaró. Kanyaró megbetegedések csak a hó elején fordultak elő, a hó kezdésétől újabb kanyaró megbetegedést nem jelentettek be.

Megemlítendő, hogy a legutóbbi jelentésben a város uccáinak tisztántartására történt jelentésben az, ha némi javulás állott is be az uccák tisztogatására vonatkozólag, meg kell állapítanom, hogy mégis oly csúszásos munkában történt, hogy újabban ismét fel kell, hogy emeljem tiltakozó szavamat, és még mindig bűzös, szennyes, piszkos uccák, utastek és csatornák elhanyagolt volta miatt. Sürgősen szükségesnek tartom, ezen uccák és utastekák rendezésére, helyi önkormányzatunk támogatását, annál is inkább, mivel tisztában vagyunk ezzel, hogy a poros, piszkos, szennyes levegő legjobb tényezője és terjesztője a tuberculozisonak, már pedig Baja városa, szomorúan kell megállapítanom, hogy a tuberculozisos halálosítottakat tekintve, a csanak-magyarországi városaink között, sőt még a régi Nagy-Magyarország összes városai között is a legutolsó és legrosszabb helyen áll. Tuberculozisan 1000 lélekre 48 a halálosítási arányszám Baján.

Es maga indokoltá teszi azt,

hogy a városban a tüdővész gondjaival forduljunk arra, hogy fokozatosan megtudjunk küzdeni és leküzdni a tüdővész megújult vádait a pusztító hóral szemből. Azért tartom fontosnak és szükségesnek közegészségügyi szempontból azt, ami legelőször is megvalósítható, az utcai utak megfelelő tisztántartása. Ugyancsak szükséges a város figyelmét felhívni, elhanyagolt köztérünk megfelelő rendezésére, tisztítására és parkosítására. Tisztán és frissen levegő az, amely legjobban meg tudja küzdeni a tuberculozissal szemben.

Juniusban megindul a pécsi dohánygyár üzeme.

A dohánygyár üzemelésére a mai vasárnap délután 20 és 50 óra között kezdődött meg az üzemelés. Ennek közekeztében a tüdővész száma elkezdi látni a csúszást, mindaddig, amíg csak a dohánygyár üzemelését újabb áramot nem fog elhárítani, ami hamarosan be fog következni, átva azt, hogy az Előzetes felmérés árak som mértékűek est a beteges szenvedély.

A dohánygyár üzemelésének újabb emelésével kapcsolatban úgy érteztünk, hogy a pécsi dohánygyár üzemeltetésére most már csak ezek a kérdések, mert a működésben lévő gyárak nem képeznek a szükséges feltételeket a dohánygyár, mely a csúszás megállítására és a tüdővész elterjedéséig jellegét és nemcsak cigarettákat fog gyártani, hanem a

tér az általános gyári jellegű és cigarettákon kívül különböző szivárokat is gyártani fog, természetesen a különböző cigaretták és pipadohányok összehasonlítására is utat nyitva. A pécsi dohánygyár május havában bizonyára vektó üzemeltetésre kezd, melyre minden elképzelhető intézkedés megtörtént, legalább 500 munkást lehet utat újból fogalkoztatáshoz és természetesen kereséshez.

A pénzügyminiszter átiratot intézett a pécsi lakáshivatalhoz, melyben rámutat arra, hogy a pécsi dohánygyár üzemelésének folyama elterjedése a városban nem csak a városban, hanem az országban is, azonban ez csak akkor lehet meg, ha a minimális mértékben négy tisztviselő és négy munkai tisztviselő részére 4 kősdőre konyha illetve négy egyszerű konyha lakást biztosítanak már májusban.

A NAPESMENEK

— A kereskedelemügyi miniszter Baján. Részben megírta, hogy a kereskedelemügyi miniszter hétfő reggel Baján érkezett. A miniszter reggel 7 órakor érkezett Bajánra, megtekintette a dani rakodó építést, a vármegyének építési munkálatait, meglátogatta a pénzügyi bizottságot és a közegészségügyi bizottságot és a főispánál Valkó Lajos dr. kereskedelemügyi miniszter, nemzetgyűlési képviselő a pécsi város Bajánra, mert a miniszterelnök és pénzügyminiszter látogatásának helyettesíti a pénzügyminiszteri és így ügyükkel a közegészségügyi miniszterrel meg a kerületet.

— A vármegye alispánja érkezett Baja város iparosait, hogy az alispán felhívásban foglaltak szerint a bási vármegyei székhat, pénzügyi bizottság, törvényesek stb. építési előforduló esetleges, lakatos, maszó és szobafestő munkára folyó évi május hó 5-én kősdőre versenyfolyamat tart. Az alispán felhívást mindazon munkások iparosoknak már el is küldötte, akik az iparostól ajánlott Amennyiben ezek közül más iparos is óhajt pályázni, úgy módjában áll azoknak is a pályázati műveletet az államépítészeti hivatalnál a hivatalos órák alatt becserezni.

— A gázfűtésokről írt múltkor hírdőkre vonatkozólag illetékes helyről azt a felvilágosítást kapjuk, hogy most egyáltalán nem folyhat farási munkálatok, az mérnökök, az munkások minem is. Most géológusok figyelték az addigi eredménye. Van Baján néhány

Építőmesterek és építetők figyelmébe!
 Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízátthatlan állandó raktár és egyed-
 árúítóhely az
Első Bajai Malomépítő és Mezőgazdasági Gépgyár
 Baja, Kölcsey-utca 2 szám alatt. (Budapesti-ut sarok)

Középkorú, intelligens, özvegy
 urinő keres

házevezetői

Allást idősebb urnái, urnái,
 vagy házaspárnál azonnali
 belépésre, vidékre is elmenne,
 esetleg pusztára. Személyesen
 értekezni lehet Baja, Szegedi
 ut 28. szám alatti pékségben.

4 lóerős, kocsihoz szerelt
benzin motor
 körfűrészes eladó Ugyanott
 eladó egy 4 személyes
motorcsónak
 a Szent László ucca 27. szám

Aranyért
 nagy árat fizet
Bacsányi Páncsits
 ékszerészek. Dr. Jaray
 ház. — P. ebánia-temp omái.

ÉRTESETÉS.
 Van szerencsém tisztelt üz-
 letfelei szives tudomására
 hozni, hogy az eddig nálam
 alkalmazásban volt **MAIUS**
ANTAL 1923. évi május hó 1-én
 alkalmazásából kiépült és
 részéről ezental semmiféle
 megbízatása sincsen.
 Baja, 1923. május hó 1-én.
MANHOLD
 Szállítási Vállalat.

Egy
 üzlethelyiség
 azonnal kiadó.
 Cím a kiadóban.

Perzsa-szőnyeg
 kötések átványok,
hálószobák
 konyha berendezések,
csónakok
 kézen kapnak ok
Vancsura és Riskó
 szobrász mesterek.
 Főúthoz ucca 82.

Sajátégetésű fával égetett darabos
MÉSZ
 Portland CEMENT
 retorta **BÜKKFASZÉN**
 állandóan kapható:
Spitzer Illés
 BAJA,
 Budapesti-ut 9. Vásártér.
 Telefonszám: 121
 Minden mennyiséget házhoz szállítok.

Pollák József
butorgyár
 Minta és detaile eladási raktár:
 Kossuth Lajos-u. 23. Telefon 184
 Fatelep: Budapesti ut 4. szám.
 Gyártelep: Dömötör ucca 4. szám.
 o Telefon szám: 104. o

Telefon szám
 164.
 Mindennemű könyvnyomdai mun-
 kák izéses és pontos kivitelben
 Közsegi nyomtatványok raktára.
 Levélpapírok borítékok, névjegyek
 levelező-lapok és üzleti könyvek
CORVIN NYOMDA
 A „FÜGGETLEN MAGYARSÁG”
 szerkesztősége és kiadóhivatala
 Hirdetések felvétele jutányos áron.
 Megjelenik minden nap délután 2
 orakor 4 oldal terjedelemben.
 Baja, Mátyás
 király-tér 8.

Eladó
 Egy irodai íróasztal, egy
 két ajtos jégsekrény,
 egy „Minimax” tűz
 ológép és üres
 üvegek (1/2, 1,
 1, 1, 1,
 patentsáros
 és koronadugós)
STAMPFL cégnél
 Zárda ucca 6 szám

Illetmény
jegyzék
 munkások és alkál-
 mazottak adójának
 a befizetéséhez. o
 Mindeniparosnak és
 kereskedőnek
 szükséges. Kapható
 „Corvi”-nyomdában.

Éjjeli inspekciós
 április 30-tól, május 7-ig
 reggeli fel 8 óráig és vas-
 nap délután nyitva
GYARMATI EMIL
 Gyógyszertára

Roman Cement
Portland „
 fehér márvány
Granitto
Granitto köpor
Tégla, Cserép,
 ÖSSZESEN
Cement-árak
Duna-kavics,
 napi árban kaphatók
Grünhut Miksa
 Spitzer féle tégla és cement-
 árúgyár. Telefon 160.